U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudkyň JUDr. Barbary Pořízkové a Mgr. Lenky Krupičkové v právní věci žalobkyně: **T. H. V.**, zast. Mgr. Jiřím Douskem, advokátem se sídlem 8. března 21/13, Liberec 5, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 11. 2017, č. j. OAM-357/ZA-ZA11-HA10-2017, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci ze dne 3. 4. 2018, č. j. 58 Az 11/2017 - 47,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobkyně (dále také „stěžovatelka“) se kasační stížností domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci (dále jen „krajský soud“), kterým byla zamítnuta její žaloba proti shora uvedenému rozhodnutí žalovaného (dále také „správní orgán“). Žalovaný jím rozhodl o neudělení mezinárodní ochrany žalobkyni podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

[2] Proti rozhodnutí žalovaného se žalobkyně bránila podanou žalobou, v níž namítala, že žalovaný s ní vedl pohovor v souvislosti s podanou žádostí o mezinárodní ochranu pouze v obecné rovině, přičemž neudělení mezinárodní ochrany následně odůvodnil tak, že žalobkyně svými obecnými tvrzeními neprokázala, že by nemohla vést v zemi původu rodinný či soukromý život a že při pohovoru neuvedla konkrétní skutečnosti. Žalobkyně však pouze odpovídala na položené otázky. Správní orgán jí měl v souladu se svojí poučovací povinností podle § 4 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), sdělit, že její tvrzení jsou pro další řízení pouze obecná, čímž se vystavuje riziku možnosti neudělení mezinárodní ochrany. Žalovaný však

toto neučinil, čímž řádně nezjistil skutkový stav. Dále žalobkyně poukazovala na riziko chudoby a existenčních potíží, do kterých by při návratu do země původu byla společně se svojí dcerou narozenou dne 23. 5. 2017 uvržena, kdežto v České republice má rodinné i finanční zázemí, neboť zde má manžela a syna, kteří zde pobývají na základě trvalého pobytu.

[3] Krajský soud žalobním námitkám nepřisvědčil s odůvodněním, že je jen na žalobkyni, jaké důvody v žádosti o udělení mezinárodní ochrany a následném pohovoru uvede. Bylo by proti smyslu a účelu azylového řízení, aby byly posuzovány důvody žalobkyní nesdělené, zvláště pokud jí byl dán dostatečný prostor jak v žádosti samotné, tak v rámci pohovoru. Skutkový stav byl zjištěn v intenzitě nevyvolávající důvodné pochybnosti, a proto nebyl správní orgán povinen žalobkyni v tomto směru poučit, což vyplývá i z judikatury Nejvyššího správního soudu (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 6. 2004, č. j. 3 Azs 23/2004 - 63), na kterou krajský soud odkázal. Námitku nepřiměřeného zásahu do rodinného života krajský soud vypořádal odkazem na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 Azs 167/2016 - 25, dle kterého se o nepřiměřený zásah do rodinného a soukromého života cizince nejedná, pokud cizinec může vést takový život v jiné zemi, například v domovském státě. U žalobkyně nebylo ničím prokázáno, že by rodinný život nemohla realizovat v zemi původu společně s manželem a dětmi. Žalobkyní tvrzená existenční nouze, které by byla společně se svojí dcerou vystavena, není relevantním argumentem pro udělení mezinárodní ochrany zvláště v případě žalobkyně, která sama dobrovolně své první dítě ve věku jednoho roku, což je ostatně současný věk její dcery, odvezla do Vietnamu ke svým rodičům, kteří o něj po dobu jednoho roku pečovali. Krajský soud žalobu zamítl. Proti rozsudku krajského soudu žalobkyně podala ke zdejšímu soudu kasační stížnost.

II. Obsah kasační stížnosti

[4] Včas podanou kasační stížností se stěžovatelka domáhá zrušení výše uvedeného rozsudku krajského soudu z důvodů, jež lze dle jejího názoru podřadit pod § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatelka uvádí shodnou argumentaci jako v podané žalobě. Má za to, že nebyl řádně zjištěn skutkový stav, protože s ní byl veden pohovor pouze v obecné rovině nesměřující ke zjištění dostatečných informací pro rozhodnutí o udělení či neudělení mezinárodní ochrany. Žalovaný ji nepoučil o nedostatečnosti jí uváděných důvodů pro udělení mezinárodní ochrany, ve skutečnosti žádné konkrétní skutečnosti vědět nechtěl. Dále opakuje svoji argumentaci článkem 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, neboť neudělení mezinárodní ochrany shledává jako zásah do svého soukromého a rodinného života, protože to pro ni znamená žít odděleně od manžela a svých dvou nezletilých dětí. Navíc by v zemi původu musela žít nedůstojný život na pokraji chudoby. V zájmu jejích nezletilých dětí je nadále žít v České republice, neboť syn zde chodí do základní školy a obě děti zde mají lepší životní podmínky než ve Vietnamu. Na základě uvedených skutečností stěžovatelka navrhuje zrušení rozsudku krajského soudu i rozhodnutí žalovaného, uložení povinnosti k náhradě nákladů řízení žalovanému a vrácení věci k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

[5] Žalovaný pokládá námitky stěžovatelky za nedůvodné, neboť neprokazují nezákonnost nebo nesprávnost jak žalobou napadeného rozhodnutí, tak rozhodnutí krajského soudu. V průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany je legalizace jejího pobytu na území České republiky poté, co bylo vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění její osoby. Stěžovatelka totiž pozbyla právo pobývat na území ČR vlastní vinou v důsledku spáchání trestné činnosti. Institut mezinárodní ochrany však nelze zneužívat pro účely legalizace pobytu. Skutkový stav byl náležitě zjištěn ve veškerých souvislostech, na základě kterého nebyla stěžovatelce udělena žádná z forem mezinárodní ochrany dle zákona o azylu včetně ochrany doplňkové. Žalovaný trvá na správnosti vydaného rozhodnutí, ztotožňuje se s rozhodnutím soudu a odkazuje na spisový materiál. Navrhuje zamítnutí kasační stížnosti pro nedůvodnost dle § 110 odst. 1 s. ř. s.

IV. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[6] Vzhledem k tomu, že projednávaná věc je věcí mezinárodní ochrany, v souladu s § 104a s. ř. s. se zdejší soud zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatelky. Pokud by tomu tak nebylo, odmítl by ji jako nepřijatelnou. Nejvyšší správní soud v této souvislosti předně poznamenává, že usnesení, jímž kasační stížnost pro nepřijatelnost odmítá, nemusí být dle § 104a odst. 3 s. ř. s. odůvodněno, přesto však uvádí následující.

[7] Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, v němž interpretoval neurčitý právní pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“. O přijatelnou kasační stížnost se dle výše citovaného rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele.

[8] Nejvyšší správní soud neshledal, že by v nyní projednávané věci byl dán některý z důvodů pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání, neboť kasační stížnost svým významem podstatně vlastní zájmy stěžovatelky nepřesahuje. Posuzovaná věc se netýká právních otázek, které by dosud nebyly řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, ani těch, které jsou judikaturou řešeny rozdílně, přičemž nebyl shledán důvod pro přistoupení k judikaturnímu odklonu. Nejvyšší správní soud neshledal ani zásadní pochybení krajského soudu, ať už v podobě nerespektování ustálené a jasné soudní judikatury, či ve formě hrubého pochybení při výkladu hmotného nebo procesního práva.

[9] Stěžovatelka svojí kasační námitkou rozporuje zjištěný skutkový stav, neboť má za to, že s ní byl veden pohovor pouze v obecné rovině, s čímž měly korespondovat její odpovědi, které dle žalovaného neposkytovaly relevantní důvod pro udělení mezinárodní ochrany. Stěžovatelka je názoru, že o této skutečnost měla být žalovaným v souladu s § 4

odst. 2 správního řádu poučena. Krajský soud při vypořádání této námitky, kterou stěžovatelka uvedla i v podané žalobě, odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 6. 2004, č. j. 3 Azs 23/2004 - 63.

[10] Nejvyšší správní soud se s právním posouzením průběhu pohovoru a na základě něj zjištěného skutkového stavu plně ztotožňuje a nemá žádný důvod se od právního názoru vysloveného v uvedeném rozsudku jakkoliv odchylovat. Povinností správního orgánu je v souladu s § 3 správního řádu zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Tuto povinnost správního orgánu však nelze pojímat tak, že by byl povinen si domýšlet veškeré možné důvody, které stěžovatelku vedly k podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany nebo okolnosti, pro které nemůže v zemi původu vést rodinný život. Uvedení těchto skutečností leží na žadateli o mezinárodní ochranu, neboť podle § 49a odst. 1 zákona o azylu je žadatel povinen v průběhu řízení poskytovat ministerstvu (žalovanému) nezbytnou součinnost a uvádět pravdivé a úplné informace pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Je nepochybné, že povinností stěžovatelky bylo uvést jak důvody pro udělení mezinárodní ochrany, tak veškeré okolnosti, pro které by nemohla vést v zemi původu soukromý či rodinný život, a proto je tato námitka na obecně vedený pohovor a v důsledku toho chybně zjištěný skutkový stav nedůvodná.

[11] Právo na rodinný a osobní život stěžovatelky a jejích dětí chráněné zejména čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod není dle názoru zdejšího soudu neposkytnutím mezinárodní ochrany dotčeno. Zásah by musel být nepřiměřený v souladu s již výše citovaným usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 Azs 167/2016 - 25, přičemž o nepřiměřený zásah se nejedná, může-li stěžovatelka a její rodina vést svůj soukromý a rodinný život v jiné zemi, například v domovském státě. Stěžovatelka pouze uvedla obavy o životní úroveň svou a svých dětí a poukázala na zázemí v České republice spočívající v tom, že ostatní členové rodiny (manžel a dvě děti) mají povolen trvalý pobyt, zajištěné bydlení, manžel práci a syn chodí do základní školy. Tyto skutečnosti však nejsou relevantními z hlediska poskytnutí mezinárodní ochrany, ani z hlediska zásahu do osobního a rodinného života, neboť okolnosti stěžovatelkou uvedené nebrání realizaci těchto lidských práv v zemi jejího původu společně s jejími rodinnými příslušníky. Neudělení mezinárodní ochrany tedy nepředstavuje nepřiměřený zásah, a proto zdejší soud shledává i tuto námitku stěžovatelky jako nedůvodnou. Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost podle §104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

IV. Náklady řízení

[12] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., dle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. července 2018

JUDr. Radan Malík
předseda senátu